

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sunday
and legal Holiday.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 82. — STEV. 82.

NEW YORK, SATURDAY, APRIL 7, 1923. — SOBOTA, 7. APRILA, 1923.

VOLUME XXXI. — LETNIK XXXI.

POROTNIKI SE NISO MOGLI ZEDINITI

Fosterjeva porota se ni mogla zediniti po eno in trideset ur trajajočem posvetovanju. — Polovica za oprostitev, polovica za obsodbo. — Bila je odpuščena. — Fosterjev zagovornik je pohvalil sodnika in porotnike.

St. Joseph, Mich., 5. aprila. — Sodnik Charles White je danes zvečer razpustil poroto, ki se pa razpravljanjih in debatih, trajajočih eno in trideset ur, ni mogla zediniti glede pravoreka v zadevi William Z. Foster, znanega delavskega voditelja, ki je obtožen kriminalnega sindikalizma.

Porotniki so glasovali osem in tridesetkrat, in pri vsakem glasovanju je bilo razmerje glasov enako, namreč šest proti šestim. Pet mož in ena ženska je glasovalo za oproščenje Fosterja, šest možkih pa za obsodbo.

Foster je prvi prišel pred poroto izmed dva in tridesetih možkih in žensk, ki so bili arretirani vsled pogona na konvencijo ameriške komunistične stranke, ki se je vrnila preteklega avgusta v bližini tukajšnjega kraja. Proces proti Charles Ruthenbergu, nadaljnemu obtoženemu, se bo pričel v pondeljek.

Dvorana je bila skoraj prazna, ko je sodnik White poklical poroto ter vprašal njenega načelnika, Bachmana, če je kaj verjetnosti, da se bo porota zedinila glede pravoreka.

— Bojim se, da ne, — je rekel Bachman. — Nismo se izpremenili izza prvega glasovanja.

Nato je sodnik razpustil poroto in nekateri med porotniki, ki so glasovali za oproščenje, so pojasnili vzroke, radi katerih se porota ni mogla zediniti.

bri tem svojem prepričanju dva dni.

Šele po procesu proti Ruthenbergu, ki se bo pričel dne 16. aprila, bo določeno, če naj se proces proti Fosterju obnovi ali ne.

Frank P. Walsh, glavni zagovornik Fosterja in vseh obtoženih, ki čakajo na procese, je izdal danes zvečer ugotovilo, v katerem je pohvalil sodnika Whiteja in porotnike.

PROFESOR EINSTEIN V JERUZALEMU.

Jeruzalem, Palestina, 6. aprila. Profesor Fodder z nemškega vsečilšča v Haleju, je dosegel v Jeruzalem, da izdelala načrt za biokemični zavod na hebrejskem vsečilšču in glasovali smo vsled tega soglasno s tem svojim prepričanjem.

Mrs. Minerva Olson, edina ženska pri poroti in voditeljica obeh, ki so bili za oproščenje, je odklonila vsak komentar glede razpravljanja porote.

Foster sam je sprejel nesoglasje porote kot svojo zmago.

— Značilno je, — je rekel časnikarskim poročevalcem, — da je šest ljudi, ki so povsem naravno proti revolucionarju, nasilju in vsem stvarjem, o katerih je tukaj čenčela država več dni, ohranilo svoje prepričanje, da ni nikakib zadostnih dokazov, in da je ustajalo Western železnic.

ZELEZNICA NESREČA V IOWI.

Marshalltown, Iowa, 6. aprila. Sedem in dvajset oseb je bilo poškodovanih in tri med temi resno, ko je skočil včeraj v ponoc iz tira Minneapolis-Kansas City potniški vlak št. 3 na Chicago Great Western železnic.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OKEMIJU

Na potem naše banke izvršujejo mandatije, mire in po zadevnih osmehih.

Včeraj so bile naše Denarne izplačile:

Jugoslavija:

Jugoslavija na mandatje pošte in izplačila "Kr. politični čekovalni urad in Jadranova banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pod na hitro izplačile najugodnejše.

100 Din. ... \$ 1.30 .. K 400
200 Din. ... \$ 2.40 .. K 800
500 Din. ... \$ 5.50 .. K 2,000
1000 Din. ... \$10.90 .. K 4,000
2000 Din. ... \$21.60 .. K 8,000
5000 Din. ... \$53.50 .. K 20,000

Rivalija in mandatne osmehi:

Jugoslavija na mandatje pošte in izplačila "Jadranova banka" v Šibeniku, Opatiji in Kninu.

50 lir ..... \$ 3.00
100 lir ..... \$ 5.70
300 lir \$16.20
500 lir \$26.50
1000 lir \$52.00

Za polijalte, ki presegajo znesek pet tisoč dinarjev ali po dvatisočih dolarjih, se dajejo po mezonitih in posrednih popustih.

Vrednost dinarjev in lirum sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepriskakovano; in tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Računamo po cenih onega dne, ko nam dosegne poslan dinar v roke.

Glede izplačil v nemških dinarjih glejte poseben oglas v tem članku. Denar je poslat naštete po Domestic Money Order ali po New York Bank.

FRANK BAUMER STATE BANK
22 Cortlandt Street
New York, N. Y.
Glede naštete po slovenskih delavci v Ameriki.

KAJ JE PRAVZAPRAV CILJ FRANCOZOV?

Resnični cilj Francije je bodoča nadvlada v Ruhr okraju. — Oropati hoče Nemčijo za vse čase vojaškega izkorisčanja tega okraja.

Washington, 5. C. 5. aprila. — Francija se približuje uravnave ruhrskega problema, ki naj bi oropala Nemčijo za vse čase izrabite Ruhr okraja v vojaške svetle. — soglasno z nekim poročilom Mednarodne trgovske zbornice potom njenega administrativnega komisarija v Parizu.

V tozadovnem ugotovilu se namigava, da našerava Francija ali trajno anektirati Ruhr okraj ali njegovo administracijo in sicer na tak način, da bo Francija v bodoči varna pred vojaškimi napadi. Poleg tega pa se tudi glas, da so pričeli nemški industrijalni magnati popuščati.

— Francozi v Porurju so upali zadati Nemčiji tak silen udarec, — se glasi v poročilu, — da bo izsiljeni kaže sprejemljiva rešitev reparacijskega vprašanja. Kaj hočejo Francozi? Pravijo, da hočejo plačilo in varnost. Nikakor pa niso dosedaj še "pojasnili pogovor, na temelju obstoječih dejstev, da bi bili končno sprejemljivi zanje. Ker vedno bolj izginja upeanje, da bo Nemčija kaj plačala, so pričeli polagoma zanesljivati vprašanje vojne odskodnine ter govorje sedaj le še o varnosti pred možnimi bodočimi napadi in to ne more pomenjati nič drugačnega kot, da bodo poskušali preprečiti Nemčiji izrabu Porurja v vojaške svetle.

Prvo predavanje na gori Scopus, kjer bo stalo novo vsečilščje, je imel pred kratkim profesor Einstein.

Dr. Denis Crile iz Chicaga ter njegov stric, dr. Crile iz Cleveland, trdita, da sta vrnila mrtvimi živiljenje, potem ko je njih sreč prenehalo biti.

— Govorice, ki prihajajo iz Porurja in Porenske, pravijo, da so pričeli nemški industrijalni magnati izgubljati svojo prvočno odporno silo. Francozi blokada postaja vedno bolj trdna in neprodorna in nezasedenja Nemčija dobiva vedno manj materialja, ki je bistveno potreben za njene industrije. Nemška vlada kaže sicer še vedno emotno fronto, a višek pritiska še davno ni dosežen.

Essen, Nemčija, 5. aprila. — Med Kettwig in Werden je bil tekom pretekle noči vprizoren poskus, da se z dinamitonu uniči eksprezni vlak, ki vozi iz Essena v Pariz. Eksprezni vlak je, kot ponavadi, vozil zelo previdno v Porurju, ko je zadebla lokomotiva na eksplozivno snov, položeno na tračnici, ki tečejo na dotični točki poleg Ruhr reke.

Lokomotiva je bila uničena po eksploziji, a ostali vozovi niso bili poškodovani. Nikakih žrtev ni bilo.

General Degoutte je naložil zradi tega Kettwigu globo petdesetih milijonov mark, Werden pa globo dvajsetih milijonov mark.

Duesseldorf, Nemčija, 5. aprila. — Pamflet, katerega je pisal jezuitski pater Muckermann in nosi naslov: — Tragikomedija v Porurju, — je bil stavljen na francosko - belgijsko proskripcionsko listino. Ne sme se ga prodajati, posestovati ali čitati v zasedenem ozemlju.

PREBIVALSTVO AMERIŠKIH VELEMEST.

Washington, D. C., 6. aprila. — Cenzurni urad poroča, da bo imelo mesto New York dne 1. aprila manj kot 6 milijonov prebivalcev.

Prebivalstvo New Yorka bo s tem naraslo za približno stotisoč v primeru s preteklim letom.

PRIZOR IZ RUHR OKRAJA.

Slika nam kaže francoske vojne ministra Andre Maginota ter generala Degoutta, vrhovnega poročnika okupacijskih čet na Renu in v Ruhrju.

NAJNOVEJŠI USPEH ZDRAVNIŠKE ZNANOSTI

Adrenalin, vbrizgan v srce, vrne mrtvemu živiljenje. Sredstvo je uspešno le v gotovih slučajih.

Chicago, Ill. 5. aprila. — Ali se bodo mrtvi vračali? Ne kot duhovi, pač pa v resnično živiljenje, potem ko je njih sreč prenehalo biti?

Dr. Denis Crile iz Chicaga ter njegov stric, dr. Crile iz Cleveland, trdita, da sta vrnila mrtvimi živiljenje, potem ko je njih sreč prenehalo biti.

— Oben obrežje na vseki strani se, je našel Walter Donavan, prevažeč mleka. Čeprav so bili obrežni prerezani, ni bilo nikakih krvavih znakov in nikakega znamenja boja. Policija domneva, da so te žleze v telesnega poguma. — Serum se vbrizga v srce s pomočjo živiljenja.

Trupla dveh mladih deklic, katere so našli zgodaj v petek zjutraj v bližini Dongan Hills, Staten Island, nudita policiji eno najbolj grdih v bizarnih morilnih skrivnosti zadnjega časa.

— Oni, ki iz nevednosti in požravnosti domnevajo, da morebitne uspevati le v spričaju krčenja plač, se morajo še seznaniti z nauki industrijalnega živiljenja in napredka. Pred manj kot dveimi leti je bilo od 4,500,000 do pet milijonov ameriških delavcev nezaposlenih, v glavnem radi politike krčenja plač.

— Železničarska in premogarska stavka sta se obračali proti krčenju plač, — je rekel Gompers. Po njegovem mnenju stavka se vredno 180,000 uslužbevne železničarskih delavnic ali nekako osem v stotideset odstotkov. Glede obljube predsednika Hardinga, da bo sedanjem predsednikom napomnjen ter tudi izvoljen. To je rekel v nekem nagovoru, ki ga je imel preteklega včera na zborovanju Ohijev, ki so se zbrali pod akspicijo republikanske državne zvezne volilcev, da proslavijo Ohio noč.

— Mi bomo zopet nominirali Warren G. Hardinga ter ga vnovič izvolili, — je trdil, — na temelju platforme, katero lahko sumiram v treh kratkih stavkih: Pomembno je dobro voljo celemu svetu. Pečali se bomo v glavnem s svojimi lastnimi zadavami. Neustrašeno in nepristransko izvedemo postav.

Kongresnik Longworth iz Cincinnati, ki je bil omenjen kot kandidat za republikanskega volitve, je izjavil, da bo sedanjem predsednikom napomnjen varčevanje, katero je v zadnjih par letih uveljavila republikanska stranka ter izjavil, da bo njeni uspehi zadostni, da bo mogla ostati na krmilu za nedolžen čas.

— V zadnjih dveh letih, — je rekel, — je republikanska stranka izvršila več konstruktivnega dela kot v katerikoli drugi slično dolgi dobi v zgodovini.

CARIGRADIMA ŠE TRI DNI
ČASA, DA SE NAPIJE.

Carigrad, Rusija, 5. aprila. — Carigrad ima še tri dni časa, da pogasi svojo žejo, kajti krajevne oblasti so preložile izvedenje prohibicijskoga dekreta do sobote.

Ceste so polne porterjev, voz, nosačev in avtomobilov, obloženih s krepčilno pijačo, katero prodaja prekanjeni trgovci za visoke cene. Doba, tekmo katere se bo smelo izvajati alkoholne pijače, je podaljšana za dva meseca. Od sobote naprej, bo dobil vsak dobrovoljček, katerega bodo oblasti zatolile pri zavzemanju opojnih pijač, trideset udarev po golih podplatih. Vse zaloge pijač bodo zaplenjene.

— V slučaju obešenja, — je nadaljeval, — bi bilo živiljenje, čeprav se ga je večkrat poskušalo, nemogoče in sicer raditev, ker je bil odrezan centralni živčni sistem.

Tudi prebivalstvo ostalih ameriških velemest, kot Chicago, San Francisco, Minneapolis so tekom preteklega leta narasla v istem razmerju kot prebivalstvo mesta New Yorka.

GOMPERS SE ZAVZEMA ZA OPEN SHOP

Načelnik Ameriške delavake federacije, ki je ravno okreval od težke bolezni, je napadel republikance, ki skušajo vriniti v platformo določbo glede open-shop. O bankirjih, trgovcih in izvraževalnih uradnikih je rekel, da so novi fašisti.

</div

"GLAS NARODA"

SLOVENIAN DAJLYS

Owned and Published by
Slovene Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKBER, President LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Ze vsej leta volja lata na Ameriki	za New York za celo leja	87.00
In Canada	za pol leta	68.00
za pol leta	za 1000 miles	68.00
za pol leta	za 1000 miles	68.00

Subscription Yearly 88.00

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenčno ne da je preizkušen.

Doprisk brez podpisov in osebnosti se ne priobudejo. Dostav naj se izvajajo po ali po Money Order. Pri spremembi kraja naravnih, predložiti, da se vse tudi preizkušne izvajalne nazname, da hitreje najdejo naslovnik.

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2276

NAPAKA SOVJETOV

Noben dogodek tekem preteklega tedna ni bil tako pogosto opisan v listih in noben ni vzbudil toliko pozornosti po vsem svetu, kot smrtna obsodba, izrečena in izvršena nad monsignor Bučkavičem, generalnim vikarjem rimsko-katoliške cerkve v Rusiji.

Vsi napredni listi in razni prosvitljeni krogi v vseh deželah sveta so vedno zahtevali priznanje sovjetske Rusije ter ga se vedno zahtevajo, in sicer zastranega, ker bo te priznanje ponagale velikim masam ruskega naroda.

Ta smrtna obsodba pa je nadaljni vzgled raznih zmot, katerih so zmožni sovjetski uradniki.

Zavedamo se dejstva, da bo le sam miglaj, da se sovjetski uradniki sploh morejo motiti, pretresel gotove ljudi, ki vtičajo kot noj svoje glave v pesek ter stalno trdijo, da so sovjetti nemotljivi.

Neoziraje se na obliko vlade v tej ali oni deželi, bo vsaka vlada pricela akcijo proti zastopnikom katerenkoli veroizpovedanja, če ima na razpolago dokaze, da so se vmešavali v notranje zadeve dotične vlade.

Pričela bo akcijo proti katoliški cerkvi, protestantski cerkvi, mohamedancem ali kateremukoli drugemu veroizpovedanju.

Drugače pa je v slučaju na smrtnobojenega katoliškega duhovnika v Rusiji.

Sovjetska vlada ga je obsodila na smrt ter izvršila smrtno obsodbo, mesto da bi kršilega pognala iz dežele.

S tem si je namenoma pridobil nebroj soyaznikov po vsem svetu.

Mehiška vlada je v sličnem slučaju nastopila dosti bolj intelligentno. Akočja v Moskvi je nadaljnja prima na dejstva, da se tudi oni, ki trdijo, da vede vse, lahko strahovito motijo.

Francija in Porurje.

"Times" piše v uvodnem članku o okupaciji tako-le:

Na prvi pogled se zdidi, da francoska okupacija Porurja časovno ni omejena in da lahko trajala neopredeljeno dobo. Če je temu tako, bi bil vendar že čas, da se pojasni cilj, ki ga hočejo doseči Francuzi s svojo akcijo. Dosedaj francosko prizadevanje ni imelo z reparacijami nicesar skupnega. Okupacija je povečala francoske izdatke, dajatve v naturi, ki jih je pošiljala Nemčija dosedaj, so prenehale in sovaščino napram Francozom, ki je bilo važen faktor v reparacijskem problemu, se je še povečalo. Mogoče je, da se posreči končno Franciji z ogromnim napornom zlomiti nemški odpor, toda kakšno korist bo imel.

Rasa in avstrijsko ljudsko štetje.

V Avstriji je odrejeno ljudsko štetje. V vprašalnih polah pa se zahteva, da vsakdo navede, kakšni rasi pripada. Treba bo torej študirati redovnike in dogmati do pradedov in prababice, kakšne krije kdo, s kom se je ta kri močala in kakšen je končni efekt. Zahteva je zelo komplikiran, vzbuja ogrevanje in še več sneha. Ako naj se zahtevi ustreže, bo treba zaključek ljudskega štetja odgoditi za par let in stroški narastejo na milijarde. Očvidno je ta zahteva naperjena proti židovstvu. Dogmati hočejo čiste arije, čiste semite in mesance. Zahteva, ako se izvrši resno, lahko Avstrijo temeljito osmeši. Izkaže se, da je čistih arijev manj nego mesancev s slovenskimi in drugimi plemenimi. Arhivi in matrike se torej odpru in prizakovati je velikih presenečenj. Genealogije postane najbolj aktualna in najbolj plačana veda. Uspeh pa prinese lahko najhujšo blamažo baš najbolj zagrizenim antisemitom in nemškim nacijonalem pristavo čeških in slovenskih priimkov. Dunajski listi so že sedaj polni dovtipov.

še blagostanje. Francija hoče sama voditi to akcijo, toda dokler je nam kaj ležeče na njenih potrebah, ne smemo prezreti dejstva da imamo iste pravice do reparačij in ne moremo gledati od strani, kako Francija krši vse naše načerte in cilje.

V Avstriji je odrejeno ljudsko štetje. V vprašalnih polah pa se zahteva, da vsakdo navede, kakšni rasi pripada. Treba bo torej študirati redovnike in dogmati do pradedov in prababice, kakšne krije kdo, s kom se je ta kri močala in kakšen je končni efekt. Zahteva je zelo komplikiran, vzbuja ogrevanje in še več sneha. Ako naj se zahtevi ustreže, bo treba zaključek ljudskega štetja odgoditi za par let in stroški narastejo na milijarde. Očvidno je ta zahteva naperjena proti židovstvu. Dogmati hočejo čiste arije, čiste semite in mesance. Zahteva, ako se izvrši resno, lahko Avstrijo temeljito osmeši. Izkaže se, da je čistih arijev manj nego mesancev s slovenskimi in drugimi plemenimi. Arhivi in matrike se torej odpru in prizakovati je velikih presenečenj. Genealogije postane najbolj aktualna in najbolj plačana veda. Uspeh pa prinese lahko najhujšo blamažo baš najbolj zagrizenim antisemitom in nemškim nacijonalem pristavo čeških in slovenskih priimkov. Dunajski listi so že sedaj polni dovtipov.

**HRANITE
LABELNE
MAGNOLIA
IN
STAR MLEKO**

ZA DRAGOCENA DARILA.
IMEJTE NEKAJ KAN
V SVOJI SHRAMBI.

PISITE NA KATERIKOLI
NASLOV NA DRUGI STRANI
LABELNA ZA ILU-
STRIRAN SEZNAM DARIL.

"Izplača se hraništi labelne".

"ROJAKI, NAROČAJTE SE
VEČJI SLOVENSKI DMUVNIK
NA 'GLAS NARODA', NAJVEČJI
SLOVENSKI DMUVNIK V
ZDRAVZENIH DRŽAVAH."

Iz Slovenije.

Trdrovratni napadalec.

V hišo posestnike Apolonije Plesar v Kamni goricu pri Ljubljani je prišel neznan, dobro oblečen moški. Žena je ravno kuhalja zajutrek. Neznanec je jo iznenadel v večji, ji nameril v pozdrav samokres na prsa in zakričal: "Dobar sem, ali pa te ustrelim?" prestrašena žena je nekaj časa milo prosiла tujca, naj jo pusti ven, končno pa se je zakadila v njega, ga podlažila na tla in pričela klicati na pomoci. Napadalec je skusal dvakrat ustreliti, a se k srči samokres ni sprožil. Po dolgem prerijanju se mu je nazadnje vendarle posrečilo ostresti se močne ženske, nakar je pobegnil, še predno so prišli v hišo sosedje. Neznanec je ostavil na tleh narhtrnik brez posebne vsebine.

Splasen žrebec v Ljubljani.

Vojaku Martini Gozdeku v trnovskem predmetju se je splašil vpreženi žrebec, zdriral naprej proti Starem trgu in nato na Poljansko cesto. Na Starem trgu se je zaletel v izložbeno okno trgovca Hinka Severja, na Poljanski cesti pa je zadel v vogal, nakar je padel in bleščal. Trgovcev Severa in v Sv. Janezu št. 2 in 6. Dostavlja se vsak dan, ne v nedeljo.

Smrtna kosa.

V Ljubljani je umrl poštni kontrolor Josip Polak, izborni uradnik in skrben oče, v 33. letu svoje dobe. — V deželnem bolnišču je umrl Franjo Jelen, dijak I. državne gimnazije.

Razne tativne v Ljubljani.
Ponoči so odtrgali in odnesli neznanati tativi na I. mestni dežki osovnih šoli dolgo, skoraj popolnoma novo pločevinasto cev, ki je odvajala deževnjico od strehe do tal. Šola tripi 11.000 K škode.

Soprogri oroszniškega narednika Steklasa Tereziji je bila gozdiščna "pri helem volku" ukrašena ročna torbica, v kateri je imela po eno srebrno in zlato uro ter več drugih predmetov. Tativno je izvrsila nekata kmetkska bleščena ženska, ki je pa še niso izsledili.

Antonu Jerančiču in Antonu Mekiniju je neznan uznivoč odnesel v Černetovost, gostilni v Mostah za 6500 K raznih komadov oblike. Obliko so sicer našli pozneje v električni centrali na Fužinah in je bila oškodovanec takoj vrnjena, o uzmivoču pa ni sledilo.

Ivanu Tavčarju na Rebru so izginile 4 kocke in 1 petelin. Marjeti Turk v Rožni dolini pa je nekdo iz zaklenjenega kurnika ukradel 4 kokosi.

Neznan zlikovje je vlomlil v stanovanje Martina Polačka na Mestnem trgu št. 9 in odnesel s seboj 4000 kron vredno tula-uro.

Jela pa ni plačala.
V Smoletovi gostilni v Ljubljani si je Marija Erbida privočila dobro, potem pa je brez slvesa hotela skrivoma oditi. Morala je v policijski zapor.

Neškodljivo sredstvo za odpravo masti.
Veliko ljudi se bojijo navadnih sredstev za odpravo teže. To je izvanzedenično izvaren, ker je čisto neškodljiv — niz postena, niz vešanja. Marmola Predpolne Tablete (Marmola Prescription Tablets) so napravljene v polnem sogajsu s stavnino Marmola Predpolnom. Hujšalno in lahko brez slabih učinkov. Doseži jih od svojega lekarstva za en dober zavojek ali pošljite sveto naravnost na Marmola Company, 4619 Woodward Ave., Detroit, Mich.

ŠIVALKE!
Izvežbane na moških slaminikih. Stalno delo. Tudi over-time.

**S. Morel Co.,
203 Greene St., New York City.**

Rada bi izvedela, kje se nahaja FRANCE PANCE, podomačec Orlmanov, Št. Jakob, Pečnik št. 12 ob Savi. Pred 10. leti je bil v Bingham, Utah. Prosim ga, da se oglasí, ali pa če kdo ve kaj o njem, da poroča njegovim sestri Mrs. Mary Sterle (roj. Pance), R. F. D. 4, Box 181, Painesville, Ohio. (6.7-4)

KJE JE MOJ BRAT FRANCE MILNAR? Po poklicu je sobni sličar, doma iz Most pri Ljubljani. Če kdo kaj ve o njem, naj mi poroča, ali naj se pa sam oglasiti svojemu bratu Adolfu Milnarju, Selu št. 22, Moste pri Ljubljani, Jugoslavija. (7.9-4)

**ROJAKI, NAROČAJTE SE
VEČJI SLOVENSKI DMUVNIK
NA 'GLAS NARODA', NAJVEČJI
SLOVENSKI DMUVNIK V
ZDRAVZENIH DRŽAVAH.**

PISITE NA KATERIKOLI
NASLOV NA DRUGI STRANI
LABELNA ZA ILU-
STRIRAN SEZNAM DARIL.

"Izplača se hraništi labelne".

"ROJAKI, NAROČAJTE SE
VEČJI SLOVENSKI DMUVNIK
NA 'GLAS NARODA', NAJVEČJI
SLOVENSKI DMUVNIK V
ZDRAVZENIH DRŽAVAH."

Peter Zgaga

Zdravnik je pripovedoval v vsemi prijateljski družbi o svojih pestrih doživljajih. In neznanec je vzrojil, ko je nekdo pripomil, da moški ljubi žensko le pred potoko ter da ga ljubezen po poroki hitro mine.

— Ni res, ni res, to vem, iz lastne izkušnje, — je protestiral zdravnik, ter pravil nadalje:

— Neko zimske noči, tako je zeblo in snežilo, da bi niti fant ne sel trkač punec na okno, je pozvalo pri meni. Ves vznevljen sem se odpirat. Zvonil je človek iz sosednjega mesta. Najmanj tri ure je gaziš sneg in brodil zlobudro, da je prišel k meni. — "Ženi se je nekaj zgodilo?" — je goljal in lovil sapo. — Revež se mi je zasmilili. V takem vremenu ga je vrag zastrašil ženske priečital k meni — sem pomisliš. — To pa je ljubezen, če je kaj na svetu. —

— Kaj pa ji je?" — ga vprašam sočutno. — "Ne vem," — je hrobel. — "Čeljust je že zastala, ustne more niti zapreti, niti odprieti." — "O, to ni nič nevarnega" — odvrnem. — To je krč v čeljustih". — "Kaj?" — je vprašal neznanec ves potolačen. — "Pravite, da mi nič nevarnega, o hvala Bogu! Pa pridite, gospod doktor, čež par mesecev kaj naokoli, takrat, ko bo boljša vreme, da ji boste uravnavali čeljust".

Nekaj stvari tikajoče se uradni zadetki, kakor tudi denarna podljivjava, naj se pošljajo na glavnega tajnika. Ves pritočbe naj se pošljijo na predsednika poročnega odbora. Pravčno za sprejem novih članov in bolnišča upoštevajo, naj se pošljajo na vrhovnega zdravnika.

Jugoslavška Katoliška Jednota, s podprtjem Jugoslavonov na obližnjem pristop, kadar egi postati član te organizacije, naj se zglaši tajnika jugoslovanskega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društva se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko vstavlja s člani ali članicami.

Jednotno aradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tikajoče se uradni zadetki, kakor tudi denarna podljivjava, naj se pošljajo na glavnega tajnika. Ves pritočbe naj se pošljijo na predsednika poročnega odbora. Pravčno za sprejem novih članov in bolnišča upoštevajo, naj se pošljajo na vrhovnega zdravnika.

Jugoslavška Katoliška Jednota, s podprtjem Jugoslavonov na obližnjem pristop, kadar egi postati član te organizacije, naj se zglaši tajnika jugoslovanskega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društva se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko vstavlja s člani ali članicami.

po dva jezikoma. Od 1919. leta dajuje se prilike povsem izpremenile, ker je bilo mnogo duhovnikov prisiljenih, preseliti se v Jugoslavijo ali pa stopiti v pokoj. Reka že tri leta nima nobenega duhovnika pomembnika, temveč trije kanonični uradniki sami upravljati dušnično prstvo nad 50.000 katolikov. Dosele se jim ponagali kapucini, a tudi ne, večinoma Jugoslovane, so že po malem odpravili z Reke.

Ljubice Habsburžanov.

(Nadaljevanje.)

In sklenili so, da se mora oženiti. Pa kje najti princezino, ki bi bila spremljaveča življenja temu mlademu posvetnjaku in bi bila obenem katoliške vere? Bavarske princezine so že več generacij zavzemale avstrijski prestol in zato zdaj niso prišle v poštev. Prince Rudolf je moral torej na potovanja, najprej na Španko, potem pa na ostale katoliške druge. Toda nobena mu ni bila všeč, za nobeno se ni maral zanimati. Slednjič se je odločil za mlado princezino Štefanijo iz Belgije, katere starejša sestra Lujiza — (pozneje znana vsled svojih zamislivih dogodivščin) je kot soprona prineca Filipa Koburškega že dlje časa živila na avstrijskem dvoru. Od večnih "poizvedovatnih potovanj" utrujen, se je prestolonaslednik slednjič odločil iti v Bruselj in cesar je bil zadovoljen, zakaj hči belgijskega kralja je bila skoraj edina katoliška princezina, ki je bila vredna krasiti avstrijski prestol.

Princezina Štefanija je bila takrat stara šestnajst let, vesela, lepe rasti, bogatimi pepelnato rusimi lasmi, četudi so bile njene medleči brez tretjalne, obrobljene z bledimi obrvimi, in so dajale obrazu le malo izraza. Prestolonasledniku je vendar bolj ugajala nego princezine, ki jih je dosegel videl, in kmalu je bilo veselje v dunajskem dvornem gradu in v celi Avstriji, zakaj razglasilo se je, da je prestolonaslednik zaprosil roko belgijske Štefanije.

Ali zaroka hi se bila v zadnjem hipu skoro razdrila.

Prince Rudolf je bil takrat zanjubljen v gospo F., izredno krasotico, črnelasko krasne postave, katere velike črne oči so kar golele od strasti. Bila je židinja in se je bila omožila z bogatim tovarnarem, katerega je po par letih zapustila, da bi se živila od svoje krasote. Prince jo je videl nekega dne na ulici, in ker ga je njeni lepotični oči očarala, se je z njo seznanil. Lepotica ga je s svojo duhovitostjo in telesno lepoto takoj omrežila, da se ni mogel od nje ločiti. To je bilo v času snubite belgijske princezine. Zaroka se je odkladala dan za dan. Rudolfu se ni mudilo s poroko in dolgo časa ni šel v Bruselj. Nazadnje je spodbudnost zahtevala obisk pri belgijskem dvoru; sedaj pa je Rudolf, ki se ni hotel ločiti od gospe F., posadil domov v dvorni voz in se peljal v Belijsko. V začetku je šlo vse dobro in nihče v Bruselju ni slutil, v kakšni ljubezenski družbi se princ nahaja, in približala se je ura stovesa. Slučaj pa je hotel, da si je princezina Štefanija vtepla v glavo in spremstvo svoje matere iti na kolodvor, da vidi še enkrat zaročene. A kdo popiše bolestno razočaranje obek visokih dam, ko sta skozi široko okno srajno razsvetljenega voza videli princevne v nečini zabavi s krasno ženo!... Kraljica je z jokajo Štefanijo takoj odšla, in kralj, ki mu to novico povedali, je hotel zaroka takoj razdreti. Zakaj želel je, naj bi bila njegova hči srečna, a niti prestol ne nadomesti nezvestobe ljubljene soproga. To je vedel Leopold II., sam najbolj! Prince Rudolf je izkusil mnogo neprijetnosti, ko je izvedel njegov cesarski oče o tej lahkomiselnosti, in diplomacija je dolgo delovala, da se ji je posredilo odstraniti zapreke in nevolo belgijskega veličanstva. Slednje se je pa le vse poravnalo in krasnega majskoga dne je slavila Štefanija svoj prihod na Dunaj, kjer se je prihodnji dan vršila sijajna poroka z ljubezensivo lahkomiselnim dedičem habsburškega.

Razpečevalec ponarejenih 1000. lirske bankovcev.

Dne 12. marca dopoldne se je zagovarjal pred poročo 23letnimi dečavci Francem Otrinom iz Zaplana pri Vrhniku, delomljenim človekom, ki ga je bližina državne meje odvrnila od postenega dela in je skušal s ponarejenimi tisočlirske bankovci priti do demarja. Kot prvo žrtev si je izbral Franca Mesca na Stari Vrhniku. Okoli kresa 1922 je kupil od njega kram za 14,000 krom in mu dal v zastavo ponarejen tisočlirske bankove. Ko ga pa pozneje ni bilo niti bližu, mu je Meseč zagrozil z ovdadbo, ake ne plača krave; toda Otrin mu je odvrnil: "To vam ne bo nič koristilo. Ko pridez iz zaporja, vam lahko začim še hiso in boste imeli še večjo škodo!" Na enak način je Otrin osleparil tudi posensku Pavla Birtiča. Kupil je kravo za 10,800 krom in zastavil 1000lirske bankovce, na katerega se je že podpisal z napačnim im-

nom Franc Petkovšek. Od Jakoba Ogrina pa si je sposodil 10,000 K. in dal v zastavo istotako ponarejen 1000lirske bankovce. Nato je nadaljeval svojo akeijo na Vrhniku. Pripravil je trgovca Franceta Krašovega, da mu je zamenjal dva ponarejena 1000lirska bankovca za 28,000 krom. Toda Krašovec je takoj poslal svojega sina v banko, kjer je zvedel, da sta bankovca ponarejena, nakar je zahteval denar nazaj in ga tudi dobil. Na enak način, kakor Birtiča in Mesca, je osleparil tudi posenska Fr. Žusta.

Obtožence se je zagovarjal, da je dobil ponarejene bankovce od nekega Pepina Bruna iz Vidma v Italiji, kar pa si je le izmislil. Izjavil je, da ni misil nikogar ogljufati, ampak kupljene krave, ko bi prišel potom kupljene do denarja, poščeno plačati, vendar česar je tudi dal 1000lirske bankovce samo v zastavo. Potrošniki so potrdili obe vpra-

šnji, nakar je bil Franc Otrin obsojen na 2 in pol leta težke jecce.

Popoldne se je vršila razprava proti bivšemu knjigovodju Združenih gorenjskih žag v Lesčah, K. P., radi poneverbe. Na predlog zagovornika dr. Josipa Lavrenčiča je sodišče privolilo v dodatno vprašanje glede obtoženčeve duševne defektnosti, ki so jo potrošniki tudi potrdili, nakar je bil obtoženec opričen.

Njen mož je ni motil, in je bil celo tako obziren, da je knal umril, nakar se je vdova še prav vdalala svojim stristem. Medtem ko je znal soprog držati vsaj premoženje, je ona razspila in takoj ni bilo, ko so hčere dorasle, več denarja za tako razkošno življenje kakor prej. Tudi njena mičavnost je izginjala in ona se je, kakor orientalke sploh, hitro starala. Vse njeni nade, pridobiti si spet prejšnje blagostanje, so se sukalok okoli hčere Marije, mlaude dekljice odljive krasote. Predstavite si najkrasnejšje ovalno obliko s poljito kakor biserovina, z očarjujočo obliko ustnic, z bujimi prameni črnih las in pod zelenoenergično zarisanimi obrvimi velike sive oči, skoro čarovniške privlačnosti. Bila je čarownica, ki je silo svoje svemogočne krasote pozvala in jo hotela izrabiti v svojo korist. Ker je imela na Dunaju dosti prilike videti prestolonaslednika, se je vanj zaljubila z vso strastjo svojih sedemnajstih let in si je vteplila v glavo pridobi si njegovo naklonjenost.

Gospodinja Večerova je bila prijateljica grofice Larišev, rajene baronice Wallersee. Ta pa je bila nečakinja cesarice Elizabeth, ko je stopil na ulico in zapobil dvorno ekvipažo, obdanico od neštete množice, ki ga je navdušeno pozdravljala. . . Slične netaknosti so se s strani princezine pogosto ponavljale, zato pa je Rudolf čim dalje manj maral zanje in poglavoma jo je popolnoma zanemaril. Zaradi teh nesoglasij v rodbini pa je Rudolf tem bolj iskal utehe pri drugih ženskah, česar je seveda njegova nežna lesna konstrukcija ni dolgo prenesla. Videc izginevanje svojih telesnih sil, si jih je hotel nadomestiti z močnimi vini, ker pa je bil ekscentričen v vsem, je kmalu pil brez meje in nobena pljača mu ni bila dosti močna. Toda alkohol je še prav izpodkopal njegovo zdravje.

V istem času je živila na Dunaju baronica Večerova, doma iz Orijenta. Njen oče Baltazzi je bil bankir v Carigradu in si je bil pridobil veliko premoženje, ki ga je po svoji zgodnji smrti zapustil svojim otrokom. Njegova hči Helena je se pred očetovo smrtjo vodila z očetovo smrtnim skorajem, ki je dosegel videti proti avstrijskemu diplomasu barona Večera. Po smrti zakonev Baltazzovi je zapustil baron s svojo soprogo Turčijo in se je naselil v Avstriji. Baronica je bila mlada baronica pri svoji cesarski teti, ki je bila ta vrsta krasote neznamena, in zato je baronica Večerova povzročila na cesarskem Dunaju s svojo krasoto, kakor tudi s svojim razkošnim nastopom splošno pozornost. Kmalu si je pridobila celo vrsto čestilev, med katerimi

(Dalje prihodnjie.)

Skrivnostna kočara.

Na železniški postaji Slavonski Brod je te dni neki orožnik opazil, da je iz vagona za prtljago pobegnil neki moški. Orožnik je šel takoj v vagon, kjer je našel ženljivo, ki so prešli po vagonu. Vagon je bil v skorajem stanju, v katerem opisatelj take trike.

Izbuhov ognjenika, železniških nesreč in slučnih pojavov skoraj ni mogoče fotografirati po naravi. Izbruh ognjenika v prizoreh naprimer takole: Najprej napravijo iz peska pravljivo visok grič, v koga notranjosti je polno raket in eksplozivnih snovi. S pomočjo par kemikalij proizvedejato izbruh. Cele reke stopljene lave, temne oblake, velikanske zulje plamenja, točke kamenja, ki pada z neb — vse to napravijo povsem nahalko in občinstvo, ki gleda doticno sliko, ne more na noben način spoznati razlike med tem umetnim in naravnim izbruhom.

Da predstavijo uničenje celega mesta v filmu, zgradi majhno mestce in sicer tako naravno kot le mogoče. Po ulicah vožijo majhni avtomobilčki, in v pristanišču so zasidrane ladje, ki tudi niso prav nič večje. Vse to pozneje započne.

Mr. ANTON SIMČIČ, kateri je pooblaščen nabirati na ročnino na naš list, zatoraj presno rojake, da mu bodo kolikor mogoče naklonjeni.

Slovenic Publishing Co

MOŠKI: Zadlžite se Proti naboju

SANITI

Nabavite si najboljši moški PREPRAVA za MOŠKE Volka ter. Kit (t) 61 V. V. K. Dept. B San-V-Era Dept. B 22 Broadway St. New York Pišite za okrožnico.

SANTA

PREHLED

MEMORIJA

DELAVCI, POZOR!

Elk Tanning Co. potrebuje de-

lavec za Beau House, za strojno

plač \$4.46, 9 ur, in sposobnega

boarding bossa, rent \$2.00. Nohe-

nih stavk. Velik vrt. — A. J.

Brecher, Powell, Pa.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA".

Potovanje v Jugoslavijo.

Ker nam namerava potovati to

spomlad v stari kraj na obisk ali

stalo, priporočamo, da se od-

loči za parnik "PARIS", največji

in najnoviji parnik francoske pa-

robodne družbe, ki odpluje iz

New York.

16. maja 1923.

Ker je železniška zveza preko

Francije, Švice in Avstrije zelo

izboljšana, je za Jugoslavijo po-

potovanje najbolj pripravno po

francoski prog, zlasti pa že na

parnik "PARIS" in se pride v de-

vsetih dneh v Ljubljano; oni pa,

ki potujejo v zasedeno omrežje,

se peljejo iz Pariza načinost v

Trat.

S tem parnikom potovje todaj

tudi naš uradnik, ki bo spremljal

potnike do Ljubljane, in bo pa-

ziti tudi na prtljagu, da bo šla na-

prej redno z istim viakom, kot

potniki.

Vsi potniki III. razreda so na-

naslanjeni na tem parniku v kabini-

nah po 2-4-6 v eni kabini; kedor

želi potovati takrat na tem par-

niku, naj nam določi čim prej

\$10.00 ure za III. razred in \$50

za drugi razred, da mu prekrbi-

mo dobro kabino že sedaj, da ne

bodo boljši prostori vsi oddani.

Frank Sakser State Bank

22 Courtland Street New York

Glavno zastopstvo Jadranke banke,

tudi

dolarj.

Frank Sakser State Bank

New York, N. Y.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA".

ROYAL MAIL

UDOVNO FOTOVANJE

V EVROPO

Parnika z enim razredom.

Parva "O" parnika "ORBITA" in

"ORDUNA", sedaj izpremenjena v eno-

razredna in tretje kabinska parnika,

nudita izvredno ugodnost za Hamburg.

Najnižja prispevka za drugi razred \$120 in vi-

\$163.50

Dva izborna nova parnika "ORCA" in

"OHIO" imata 1. 2. in 3. razred.

ROYAL MAIL STEAM PACKET COMPANY

SANDERSON & SON, INC. AGENTJE

26 Broadway, N. Y. ali lokalni agentje.

Kretanje parnikov - Shipping News

10. maja:

Aquitania, Cherbourg; Pittsburgh, Bre-

men.

11. maja:

Pres. Wilson, Trst; Minnekahda, Cher-

bourg in Hamburg; Mount Carroll, Ham-

burg.

12. maja:

Majestic, Cherbourg; Lafayette, Havre;

Orca, Cherbourg in Hamburg; President

Harding, Cherbourg in Bremen; Rothen-

burg, Boulogne.

13. maja:

Berengaria,

